

Petr
à
Lucie

ROMAIN ROLLAND

Petr a Lucie

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.cooboo.cz
www.albatrosmedia.cz

Romain Rolland
Petr a Lucie – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2018

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

Petr
a
Lucie

ROMAIN ROLLAND

Přeložil Tomáš Havel

CooBoo Classics Svazek 1

Pacis Amor Deus
(Propertius)

*Příběh se odehrává od středy 30. ledna
do Velkého pátku 29. března 1918.*

Petra pohltilo metro. Neurvalý, horečný dav. Stál u dveří v sevření lidských těl, dýchal s nimi těžký vzduch, který procházel jejich ústy, sledoval a neviděl černé, dunící klenby, po nichž klouzaly zářící zorničky vlaku. Hlavou se mu honily stejné stíny, stejné tvrdé a roztřesené záře. Škrtil ho ohrnutý límec kabátu, paže měl přimáčknuté k tělu, rty pevně sevřené, na čele vlhkém potem ho pokaždé, když se otevřely dveře, zamrazil závan zvenčí, snažil se nevidět, snažil se nedýchat, snažil se nemyslet, snažil se nežít. Srdce mladého, osmnáctiletého chlapce, skoro ještě dítěte, bylo plné temné beznaděje. Nad ním, nad stíny kleneb, nad krysí chodbou s uhánějící kovovou příšerou, hemžící se lidskými troskami – je Paříž, sních, chladná lednová noc, zlý sen o životě a smrti – válka.

Válka. Přišla před čtyřmi lety. Těžce dolehla na jeho dospívání. Zaskočila ho v složitém duševním období, kdy mladý chlapec, zmatený probouzejícími

se smysly, otřeseně objevuje zvířecké, slepé a drtivé síly života, jemuž je vydán napospas, i když se o něj neprosil. A má-li citlivou povahu, něžné srdce a křehké tělo jako Petr, zažívá (aniž se odvažuje někomu se svěřit) odpor a hrůzu, vyvolané všemi surovostmi, špinavostmi a absurditou plodící a požívacné přírody – té rodící bachyně požírající vlastní mladé. Každý chlapec mezi šestnácti a osmnácti lety má v sobě kousek z duše Hamleta. Nechtějte po něm, aby chápal válku! (To se hodí pro vás, muži s okoralou duší!) Bohatě mu stačí, že musí pochopit život a odpustit mu. Obvykle se zahrabe do snů a umění, dokud si na svou proměnu nezvykne a nymfa nedospěje na konec trnité cesty od larvy až k dospělosti. V neklidném jaru dozrávajícího života potřebuje klid k rozjímání! Jenže oni si pro něj do jeho skryše přijdou, vytrhnou ho z přítomnosti a křehoučkého, čerstvě vylíhlého jej vyhodí na syrový vzduch, mezi drsný lidský druh, který musí okamžitě vzít za svůj, aniž ho chápe, aniž chápe, proč by měl pykat za jeho šílenství a nenávisti.

Petra povolali spolu se spolužáky ze třídy, osmnáctileté děti. Do půl roku bude vlast potřebovat jeho tělo. Válka si ho vyžádala. Šest měsíců odkladu. Šest měsíců! Kdyby aspoň do té doby nemusel na nic myslet! Zůstat v onom podzemí. Už nikdy znovu nevidět kruté denní světlo!

Spolu se spěchajícím vlakem se vnořil do tmy a zavřel oči...

Když je znovu otevřel, pár kroků od něj stála za dvěma cizími těly dívka, právě nastoupila. Zprvu z ní viděl jen jemně řezaný profil zastíněný kloboukem, plavou kučeru na trochu pohublé pravé tváři, světlo usazené na líbezném líčku, jemnou linku nosu, horní ret a pootevřená ústa, rozechvělá předchozím spěchem. Branou očí vešla do jeho srdce, vstoupila tam celá; dveře se za ní zavřely. Hluk zvenčí ustal. Ticho. Mír. Byla tu.

Nedívala se na něj. Dokonce zatím ani nevěděla, že existuje. A už byla v něm! Držel její němý, schoulený obraz v rukou a neodvažoval se dýchat ze strachu, aby ho snad dechem nesmazal...

V příští stanici nával. Lidé pokřikovali a cpali se do plného vagonu. Petra tlačila a unášela lidská vlna. Z města nahoře nad klenutím tunelu sem dolů doléhaly hluché ozvěny výbuchů. Vlak se rozjel. V té chvíli vběhl na schodiště do stanice zděšený muž, obličej si zakrýval rukama a skutálel se dolů. Stačili zahlédnout krev, která mu protékala mezi prsty... Znovu tunel a tma... Vagonem zaznívají zděšené výkřiky: „Gothy jsou tady!“ V pospolitém vzrušení, jež všechna namačkaná těla slévalo do jediného, stiskl rukou ruku, jež se ho lehce dotkla. Když se podíval, uviděl, že je to Ona.

Vůbec se nesnažila vymanit. Na stisk odpověděla trochu křečovitě, rozrušeně, potom horoucí prsty zvláčněly, odevzdaly se a znehybněly. Zůstali tak,

skrytí přítmím, s rukama jako schoulenýma v jednom jediném hnízdě; krev z jejich srdcí se v horku dlaní slévala do jediného proudu. Neřekli si ani slovo. Ani jednou se nepohnuli. Ústy se téměř dotýkal kadeře na její tváři a ušního lalůčku. Nedívala se na něj. Po dvou stanicích se vymanila, nedržel ji, proklouzla mezi těly a vystoupila, aniž ho spatřila.

Když zmizela, pomyslel si, že by ji mohl sledovat... Pozdě. Vlak už se rozjel. V příští stanici vyšel na povrch. Octl se znovu na nočním vzduchu, otřelo se o něj několik neviditelných, sněhových peříček a zděšené Město, pobavené vlastním strachem, nad nímž ve veliké výšce plachtili váleční ptáci. On však viděl jen tu, již měl v sobě; šel domů a za ruku držel neznámou.

Petr Aubier bydlel u rodičů nedaleko parku de Cluny. Otec byl soudce; o šest let starší bratr dobrovolně narukoval na začátku války. Poctivá měšťanská rodina, vlastenecky smýšlející, stateční, láskyplní lidé, kteří si nikdy nedovolili myslet sami za sebe, nejspíš ani netušili, že by to bylo možné. Pan předseda Aubier, poctivec, který vážnost úkolů spojených se svou funkcí staví nade vše, by se rozhořčeně ohradil proti podezření, dokonce by to považoval za nejhorší možnou urážku, že by jeho úsudky mohlo ovlivňovat něco jiného než principy spravedlnosti a hlas vlastního

svědomí. Ovšem hlas jeho svědomí nikdy nepromluvil (lépe řečeno nezašeptal) proti vládě. Patřil rozenému státnímu úředníkovi, který přemýšlí výhradně v rámci hodnot uznávaných státem, proměnných, avšak nezpochybnitelných. Stávající moc vždy považoval za posvátnou samozřejmost. Upřímně obdivoval svobodné a neohebné duše z bronzu, slavné soudce minulosti; snad se i potajmu považoval za jejich pokračovatele. Byl to takový malý Michel de l'Hospital přejetý sto lety republikánského otročení. – Pokud jde o paní Aubierovou, byla stejně dobrou křesťankou jako její manžel republikán. S tou samou upřímností a poctivostí, s nimiž se on stával poslušným nástrojem moci proti vší svobodě, jež nebyla oficiální, ona s těmi nejčistšími úmysly mísila do svých modliteb vražedná přání, jež u příležitosti války formulovali ve všech evropských zemích katoličtí kněží, protestantští pastoremé, rabíni a popové, tisk i správně uvažující lidé své doby. – Oba dva, otec i matka, své děti milovali, jako správní Francouzi k nim cítili hlubokou a niternou náklonnost, obětovali by jim úplně všechno, a aby se nelišili od ostatních, bez váhání by obětovali i je. Komu? Neznámému bohu. Abraham vodil Izáka k hranici ve všech dobách. Jeho slavná šílenost zůstává pro nebohé lidstvo nadále příkladem.

U tohoto rodinného krbu, jak tomu často bývá, se našla spousta lásky, ale důvěrnost veškerá žádná. Ti, kdo nechtějí nahlédnout do vlastní mysli, přece